

CONCEPTE – CHEIE

1

– *analiza factorială*: metodă statistică prin care se încearcă evidențierea factorilor comuni ai unui ansamblu de variabile, între care există anumite corelații;

– *chestionar de personalitate*: un instrument de evaluare standardizat care cuprinde un set de întrebări (itemi) cu privire la una sau mai multe dimensiuni de personalitate;

– *empiric*: aspect care decurge din tatonări practice, neorientate de un scop sau de un cadru teoretic;

– *psihodiagnoza*: ansamblul tehnicilor valide de evaluare a personalității prin interpretarea modelelor de comportament, inclusiv a celor non-verbale;

– *trăsătura de personalitate*: o dispoziție sau caracteristică ce poate fi considerată baza explicativă pentru regularitățile sau aspectele consistente ale comportamentului acesteia;

– *taxonomie*: clasificare sistematică, în special a formelor vii;

– *psihometrie*: măsurarea a ceea ce este psihologic, aplicarea principiilor matematice și statistice pentru datele din psihologie.

2

– *adaptarea*: procesul prin care se stabilesc aspectele de identitate a populației la care se va folosi testul preluat din alte țări; adaptarea se mai realizează și pentru populația pentru care s-a elaborat acesta; adaptarea se efectuează periodic, datorită dezvoltării implicate în istoria populației respective;

– *efectul de fațadă*: încercarea de a se prezenta într-o lumină favorabilă prin răspunsurile date de subiect la un chestionar de personalitate;

– *efectul de originalitate*: răspunsurile date la teste de personalitate, prin care subiecții vor să atragă atenția;

– *efectul de conveniență*: răspunsuri ce ar trebui să existe la o personalitate model din categoria testată și care este activ în viziunea experților și a oricărei autorități

3

– *introversiunea* este o dimensiune de personalitate ce exprimă orientarea spre propriul comportament și mai puțin spre obiectele exterioare;

– *extraversiunea* reprezintă o atitudine îndreptată către lumea obiectivă din punct de vedere al evaluării și al intenției;

– *neuroticismul* descrie tendințele bipolare spre adaptare-inadaptare, stabilitate – instabilitate emoțională, integrare – neintegrare;

– *psihotismul* este dimensiunea descrisă de H.J. Eysenk prin tendințele spre agresivitate, egocentrism, comportament antisocial și lipsa de empatie;

4

– *anancast*: termen folosit pentru simptomatologia obsesiv-compulsivă;

– *conversie*: transformarea unei emoții, a unui afect refulat în manifestare patologică somatică;

– *distimic*: tulburare de reglare a dispoziției;

– *histrionic*: tendința spre dramatizarea situațiilor, spre exprimarea exagerată a sentimentelor, manifestare ce presupune existența unui spectator;

– *introiecție*: mecanism psihologic inconștient de încorporare imaginară a unui obiect (sau persoană), mecanism ce presupune o preluare a lumii exterioare și atribuirea sinelui de calității reale sau presupuse ale subiectului;

– *nevroză*: o tulburare de personalitate sau mentală care nu se datorează unei disfuncții neurologice sau organice cunoscute;

– *psihopatologie*: studiul științific al tulburărilor mentale;

– *refulare*: fenomen psihic inconștient de apărare a eului, prin care sentimentele, amintirile și emoțiile penibile sau care sunt în dezacord cu modelul social al unei persoane sunt ținute în afara câmpului conștiinței, în structurile subconștiente;

- *sublimare*: proces inconștient de redirecționare a impulsurilor primitive în comportamente noi, învățate, non-instinctive; este vorba de redirecționarea dinspre ceea ce este inacceptabil social spre acceptabil;
- *trăsătură accentuată*: invarianți operaționali, care determină manifestări pregnante, din punct de vedere al intensității, constanței și a gradului de socializare a manifestării respective;
- *tendințe accentuate*: invarianți operaționali care generează manifestări pregnante nu doar în raport cu media, dar și cu obstacolele de la medie.

5

- *trăsătură*: abilitatea unei persoane și gradul de eficiență cu care este capabilă să lucreze pentru un anumit scop (cum este cazul factorului B);
- *erg*: trăsătura-sursă constituțională, cu acțiune permanentă;
- *ideografic*: teorie psihologică, orientată spre concret, individual, unic;
- *nomotetic*: teorie psihologică orientată spre abstract, universal sau general;
- *sentiment de sine* (Cattell): imagine despre sine care coordonează și organizează atitudinile și motivațiile subiectului;
- *trăsătură de suprafață*: un ansamblu de comportamente aflate în interrelaționare și a căror apariție poate fi observată în diferite condiții și situații.

6

- *concepțe populare*: termeni care, în concepția lui H. Gough, se referă la cuvinte folosite de către oamenii obișnuiți și care se referă la evaluări sau descrieri de comportament;
- *dimensiune*: orice trăsătură psihologică ce poate face obiectul unei cuantificări sau orice scală construită la care pot fi raportați indivizii;
- *factor de personalitate*: caracteristicile implicației și investițiilor psihice în comportamente și activități;
- *pattern*: termen apropiat de cel de structură ce indică structura organică, fizică și comportamentală;

Cuprins

1. Importanța psihodiagnozei în psihologie.....	7
1.1. Examenul psihologic și exigențele acestuia.....	9
1.2. Reguli generale în diagnoza psihică.....	14
1.3. Diagnoza personalității. Generalități.....	18
1.4. Între nomotetic și idiografic.....	19
1.5. Rolul trăsăturilor de personalitate și al situațiilor în determinarea comportamentului.....	20
1.6. Aspecte deontologice ale cercetării și evaluării personalității.....	21
1.7. Cerințe generale și etape în elaborarea testelor de personalitate.....	23
1.8. Strategiile de construire a chestionarelor de personalitate.....	24
Rezumat, Concepte-cheie.....	27
Extensii. Întrebări.....	30
Bibliografie selectivă.....	31
2. Testele de personalitate.....	32
2.1. Atitudinea subiecților în fața testelor de personalitate.....	33
2.2. Clasificarea testelor de personalitate.....	34
2.3. Testele de personalitate de adaptare.....	34
2.4. Chestionarele de atitudini.....	38
2.5. Chestionarele de interese.....	40
2.6. Chestionarele de temperament.....	42
2.7. Chestionarele și testele de personalitate multidimensionale....	48
Rezumat, Concepte-cheie.....	53
Extensii. Întrebări.....	54
Bibliografie selectivă.....	55
3. Factori ai personalității descriși de H.J. Eysenck: conținuturi și cercetări experimentale.....	56
3.1. Definirea conceptelor de introversiune, extraversiune, neuroticism și temperament.....	56
3.2. Inventarul de Personalitate Eysenck (E.P.I.).....	78
3.3. Chestionarul de Personalitate Eysenck (E.P.Q).....	82
Rezumat, Concepte-cheie.....	83
Extensii. Întrebări.....	84
Bibliografie selectivă.....	92
4. Chestionarul de tendințe accentuate Schmiescheck.....	93

4.1. Prezentarea generală a testului și a teoriei ce a stat la baza elaborării acestuia.....	93
4.2. Descrierea celor zece trăsături accentuate.....	95
Rezumat, Concepte-cheie.....	102
Extensii. Întrebări.....	103
Bibliografie selectivă.....	104
5. Concepția lui R. B. Cattell și chestionarele de personalitate.....	105
5.1. Perspectiva lui R. B. Cattell asupra trăsăturilor de personalitate.....	105
5.2. Chestionarul 16 Factori Primari (16 PF).....	108
5.3. Chestionarul de personalitate pentru adolescenți (H.S.P.Q.).....	118
5.4. Chestionarul „C” Cattell	121
Rezumat, Concepte-cheie.....	124
Extensii. Întrebări.....	125
Bibliografie selectivă.....	126
6. Chestionarul de Personalitate California.....	127
6.1. Perspectiva lui H. Gough privind dimensiunile interrelaționale.....	127
6.2. Varianta din 1972 a Inventarului de Personalitate California.....	128
6.3. Interpretarea foii de profil CPI.....	142
6.3.1. Validarea profilului.....	143
6.3.2. Strategii în interpretarea corelativă a dimensiunilor ce au relevanță din profilul C.P.I.....	144
6.4. Varianta 1987 a C.P.I. și modelul cuboid.....	148
Rezumat, Concepte-cheie.....	149
Extensii. Întrebări.....	151
Bibliografie selectivă.....	153
Bibliografie generală.....	155

© Editura Fundației *România de Mâine*, 2009

Editură acreditată de *Ministerul Educației, Cercetării și Inovării*
prin *Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POPESCU, FLORENȚA GABRIELA
Noțiuni de testare a personalității, / Gabriela Florența
Popescu, București: Editura Fundației *România de Mâine*, 2009

ISBN 978-973-163-308-4

159.923

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă și prin orice mijloace
tehnice, este strict interzisă și se pedepsește conform legii.

*Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului
revine exclusiv autorului/autorilor*

Redactor: Octavian CHEȚAN
Tehnoredactor: Georgiana Laura GÎRJOI
Coperta: Cornelia PRODAN

Bun de tipar: 14.01.2009; Coli tipar: 9,75

Format: 16/70x100

Editura Fundației *România de Mâine*
Bulevardul Timișoara, Nr. 58, București, Sector 6
Tel./Fax.: 021/444.20.91; www.spiruharet.ro
E-mail: contact@edituraromaniademaine.ro

ÎNTREBĂRI

1.

1. Care sunt principalele probleme care pot apărea în procesul de construire a unui chestionar de personalitate ?
2. Enumerați etapele ce trebuie parcurse în construirea unui chestionar de personalitate.
3. Care sunt avantajele și dezavantajele metodei raționale ?
4. Care sunt avantajele metodei analizei factoriale ?
5. Care sunt caracteristicile de suprafață ale itemilor ?
6. Care sunt caracteristicile semantice ale itemilor ?

2.

1. Care sunt scopurile pentru care a fost conceput testul Woodworth?
2. Care sunt cele trei categorii de întrebări din forma inițială a Indexului Cornell?
3. Care este rolul întrebărilor de oprire sau stop din Indexul Cornell?
4. Care sunt reacțiile pe care le provoacă itemii testelor de interese?
5. Care este aplicabilitatea chestionarului temperamental Guilford – Zimmerman?
6. Care sunt tendințele la care se referă testul PNP.

3.

1. Cum descrie H. J. Eysenck dimensiunea bipolară extraversie-introversie?
2. Care sunt caracteristicile unei persoane cu o notă ridicată la neuroticism?
3. Ce rol are scala L în testele EPI și EPQ?
4. Cum descrie Eysenck dimensiunea psihotism?

4.

1. Cum puteți descrie trăsătura accentuată?
2. Enumerați cele zece scale ale testului de tendințe accentuate.

3. Care este diferența dintre o trăsătură de personalitate accentuată și o tulburare de personalitate?
4. Descrieți firea demonstrativă.
5. Descrieți firea hiperexactă.
6. Descrieți firea distimică.

5.

1. Care sunt factorii secundari identificați de R.B. Cattell și care este semnificația acestora?
2. Care sunt cei 5 factori primari responsabili de conturarea anxietății, în chestionarul C?
3. Cum intervine forța eului în starea de anxietate?
4. Care sunt valorile notelor standard din PF16, care sunt luate în considerare în interpretare?

6.

1. Cum formulează H. Gough teoria asupra conceptelor populare?
2. Care este raportul dintre probele CPI și MMPI?
3. Denumiți și descrieți primul grup al scalelor din foaia de profil CPI.
4. Denumiți și descrieți al doilea grup al scalelor din foaia de profil CPI.
5. Denumiți și descrieți al treilea grup al scalelor din foaia de profil CPI.
6. Denumiți și descrieți al patrulea grup al scalelor din foaia de profil CPI.
7. Care sunt cele trei scale de validare și la ce se referă fiecare din acestea?
8. Cum poate fi evaluată condiția eului?

REZUMATE

1

Cercetarea personalității trebuie să se concentreze pe diferențele individuale care au o mare semnificație în relațiile cotidiene stabilite între oameni, ceea ce ne permite studierea interacțiunilor dintre factori sau trăsături și situațiile concrete în care este plasat individul, precum și realizarea unor predicții diferențiate valide.

G. Allport consideră că teoriile personalității și metodele de evaluare trebuie să găsească un anumit echilibru între cele două direcții, și anume între abordarea nomotetică și cea idiografică.

Abordările *interacționiste*, promovate de autori cum sunt Bandura, Mischel, Magnusson, Strelau, prezintă necesitatea de a lua în considerație interacțiunea dinamică dintre caracteristicile subiecților și caracteristicile situațiilor. În aceste modele un rol important îl deține individul care interpretează situația, își apreciază performanța și strategiile de adaptare la situație, iar *coping*-ul (raportul adaptare – control) a devenit un concept central al acestor orientări. Modelele interacționiste oferă explicații pornind de la un triplu determinism: dimensiunea psihologică, socială, dar și cea biologică.

Cercetarea și evaluarea personalității poate ridica unele probleme etice datorată eventualelor conflicte între valori din următoarele categorii (I. Dafinoiu, 2007): protecția drepturilor individului *versus* libertatea cercetării științifice; protecția drepturilor indivizilor *versus* căutarea de informații noi a omului de știință; protecția drepturilor individului *versus* nevoia societății de progres științific; dreptul la evoluție a omului de știință *versus* normele sociale referitoare la tratamentul oamenilor, libertatea persoanei și protecția intimității.

M. Minulescu arată că elaborarea unei probe de evaluare a personalității îl pune pe psiholog în fața a două probleme principale (M. Minulescu, 1996):

1. definirea constructului sau a trăsăturii ce va fi evaluată prin proba respectivă;
2. construirea itemilor ce vor fi incluși în chestionar și care au relevanță pentru trăsătura vizată.

Autoarea descrie principalele etape care se derulează în procesul laborios de construcție a unei probe de evaluarea personalității, împreună cu principalele dificultăți ce pot apărea, dar și posibilitățile de înlăturare a acestora: 1. În etapa de elaborare și construcție, un moment important este reprezentat de tipul de probă ce va fi elaborată; 2. După elaborarea unui prim test de itemi urmează o aplicare experimentală a acestora, prin care se urmărește identificarea acelor factori care pot afecta fidelitatea testului, deci a surselor de eroare. Experimentarea presupune și validarea statistică preliminară, în care se elimină itemii care sunt lipsiți de omogenitate, nu au semnificație pentru trăsătura vizată de test, aceste demersuri având ca finalități următoarele: stabilirea gradului de dificultate al itemilor; stabilirea grilei de răspunsuri prin care sunt repartizate corect răspunsurile în funcție de diferite posibilități; stabilirea capacității de discriminare a itemilor. 3. Etalonarea testului este realizată în etapa finală, în care forma finală a testului este aplicată unui eșantion de subiecți, urmărindu-se aplicarea instructajului, a exemplelor, experimentarea limitei de timp a testului.

Pornind de la modalitatea de construire și selectare a itemilor, principalele strategii de construire a chestionarelor sunt: metoda intuitivă; metoda empirică (strategia criteriului extern; metoda analizei factoriale (M. Minulescu, 1996).

În construirea itemilor corespunzători trăsăturilor și conținuturilor psihologice, este necesară o permanentă raportare a itemului la validitatea sa discriminativă.

Cele mai importante aspecte ale structurii de suprafață ale itemilor sunt: lungimea (numărul de cuvinte, litere, propoziții), complexitatea (care crește odată cu numărul de negații, trecerea de la diateza pasivă, timpul trecut, referința personală), formatul itemului care este dat de propoziție și de tipul de răspuns.

Caracteristici semantice ale testelor de personalitate sunt: comprehensibilitatea, ambiguitatea, nivelul de abstractizare, gradul de referință personală, evaluarea.

Forma finală a unui test de personalitate presupune stabilirea caracteristicilor psihometrice ale probei: calculul validității, compararea caracteristicilor și valorii psihodiagnostice a două sau mai multe chestionare, studii prin care să se determine dependența

stabilității și a validității interne a itemilor de anumite caracteristici ce țin construcția itemilor

2

Preluarea testelor, din afara țării sau din medii universitare sau de cercetare diferite, se face prin așa numitul proces de adaptare a testului respectiv. De fapt, prin adaptare se pun în evidență aspectele de identitate a populației la care se va folosi testul preluat. Adaptarea se mai realizează și pentru populația pentru care s-a elaborat acesta; adaptarea se efectuează periodic, datorită dezvoltării implicate în istoria populației respective.

Fenomenele frecvent întâlnite la aplicarea testelor de personalitate sunt: cel prin care subiecții au o atitudine mai deosebită, care se manifestă prin a se prezenta cum cred ca ar dori cel ce-l investighează sau efectul de fațădă, care este descris de încercarea de a se prezenta într-o lumină favorabilă; răspunsurile prin care subiecții vor să atragă atenția, acesta fiind efectul de originalitate; efectul de conveniență care se exprima prin răspunsuri ce ar trebui să existe la o personalitate model din categoria testată și care este activ în viziunea experților și a oricărei autorități.

O clasificare frecvent folosită este cea care îi aparține Ursulei Șchiopu, fiind structurată pe următoarele categorii ale testelor de personalitate: teste de adaptare, teste de atitudini și aspirații, dorințe, idealuri, teste de interese (vocaționale și profesionale) și teste temperamentale și de caracter (moralitate), testele multidimensionate și cele ce au în atenție problemele patologice. O categorie aparte, care presupune o metodă de testare complexă a personalității, este cea a testelor proiective, mult folosite și cu o mare varietate.

3

H.J. Eysenck consideră personalitatea ca o sumă de modele de comportament actuale sau potențiale ale organismului, determinate de ereditate și mediu care iau naștere și se dezvoltă prin interacțiunea a patru sectoare: cognitiv, conativ, afectiv și somatic. Acest sistem al personalității se organizează pe patru nivele: inferior, habitual, al trăsăturilor (de grup) și cel superior, de tip general (factorul general).

H.J. Eysenck în *Enciclopedia of Psychology* arăta că extraversiunea exprimă o atitudine caracterizată prin „mișcarea pozitivă a subiectului interesat de obiect” sau o atitudine îndreptată către lumea obiectivă din

punct de vedere al evaluării și al intenției (H.J. Eysenck, 1972). În aceeași lucrare, tipul introvertit este descris ca fiind orientat spre propriul comportament și mai puțin spre obiectele din mediu. Ambele atitudini sunt considerate ca fiind determinate de ereditate, ele rămânând constante pe tot parcursul vieții.

Un alt aspect relevat de analiza factorială a fost acela că un ansamblu de caracteristici ale comportamentului uman se subsumează unei alte dimensiuni, și anume emoționalitatea. Aceasta a mai fost denumită anxietate, nevrozism, neuroticism, emotivitate și desemnează diferențele între indivizi în manifestarea simptomelor de relativă organizare a stării emoționale normale.

H.J. Eysenck a elaborat chestionare de extraversiune – introversiune și nevrozism pornind de la două idei fundamentale: unitatea fiecărui factor separat (însușirile pentru factorul introversiune – extraversiune, și separat pentru neuroticism să manifeste corelații mari între ele) și independența celor doi factori.

În țara noastră inventarul de personalitate Eysenck (E.P.I) a fost folosit în cercetări experimentale (E. Gulian, Negoescu-Bodor) sau de teren (industrie, selecția candidaților la examenele de intrare în facultate).

E.P.Q. include și o a IV-a scară – psihotismul, alături de extraversiune-introversiune și neuroticism, această dimensiune suplimentară fiind cea mai complexă descrisă prin interacțiunea dintre tendințele spre agresivitate, egocentrism, comportament antisocial și lipsa de empatie.

4

K. Leonhard pune accentul pe influențele sociale în dezvoltarea individuală, care își lasă amprenta asupra personalității mai ales în copilărie. Există două criterii principale care diferențiază personalitățile accentuate de cele obișnuite:

– accentuarea presupune un anumit grad de intensitate a trăsăturilor respective, nefiind vorba de accentuare atunci când este vorba doar de o abatere de la medie;

– o trăsătură este considerată ca fiind accentuată atunci când o anumită înclinație se asociază cu un ansamblu de caracteristici specifice; de exemplu, se poate vorbi de hiperperseverență atunci când

ambiția se asociază și cu alte dimensiuni, cum ar fi susceptibilitatea față de jigniri și o înclinație spre ranchiună.

5

Abordarea lui R. B. Cattell se bazează pe date științifice, iar în cercetarea empirică autorul a utilizat subiecți al căror comportament a fost studiat extensiv prin chestionare, teste obiective, observații directe evaluări ale conduitei în situații reale de viață. Datele astfel rezultate au fost prelucrate prin analiza factorială, iar varianța comportamentului este considerată a se datora tocmai a acestor factori rezultați prin această analiză.

Cattell descrie factorul ca un pattern de variabile care poate varia de la o cercetare la alta datorită unei mari varietăți de factori, cea care rămâne constantă fiind trăsătura-sursă, aceasta fiind cea care trebuie cunoscută și investigată în psihologie.

Trăsăturile au fost clasificate de R.B. Cattell pornind de la mai multe criterii: *trăsături comune*, care există la fiecare individ la un anumit nivel de dezvoltare (cum este inteligența sau introversia-extraversia) și *trăsături unice* care sunt din categoria intereselor sau a atitudinilor (preferința pentru anumite hobby-uri, cum este colecționarea timbrelor); trăsăturile pot fi împărțite în cele prin care se poate determina *eficiența persoanei* în atingerea scopurilor (inteligența), *trăsături temperamentale* care descriu stilul sau tempoul de lucru (rapiditatea în acțiune) și *trăsături dinamice* care activează și coordonează acțiunile (motivațiile, trebuințele); *trăsături de suprafață* (care corelează între ele, dar fără a forma un factor dacă nu sunt determinate de aceeași trăsătură-sursă) și trăsături-sursă (sunt importante, stabile și permanente, fiind factori unitari, surse ale unui aspect al comportamentului). Factorii primari obținuți prin analiza factorială exprimă aceste trăsături-sursă ca dimensiuni de bază ale personalității.

Pentru Cattell, forțele motivaționale sau dinamice ale personalității sunt sentimentele și ergii (cuvânt derivat din grecescul *ergon*). Ergul este energia care dinamizează întreg comportamentul, fiind orientat spre scopuri precise. Cercetările factoriale întreprinse de Cattell au identificat 11 ergi care pot fi considerați motive umane fundamentale: curiozitatea, sexualitatea, gregaritatea, nevoia de

protecție, afirmarea de sine, nevoia de securitate, foamea, mânia, dezgustul, atractivitatea, supunerea.

6

H. Gough a elaborat chestionarul CPI pornind de la contextul de utilizare și de la conceptele care existau deja în domeniul comportamentului interpersonal, folosind ansamblul acelor termeni pe care oamenii îi utilizează între ei pentru a-și descrie moduri de comportament, caracteristicile obișnuite, zilnice, pe așa numitele „concepte populare”.

Demersurile lui H. Gough au pornit de la situațiile în care va fi folosit testul, pe baza unor constructe care sunt deja operaționale în raport cu felul cum se comportă indivizii în situații specifice.

Dacă MMPI (Inventarul Multifazic de Personalitate Minnesota) este destinat psihopatologiei, pornind de la variabile clinice, CPI a fost conceput pentru evaluarea normalității psihice, înțelegând ca o realitate dinamică, aflată în interrelaționare.

Forma de bază a C.P.I., forma cel mai frecvent folosită cuprinde 18 scale și este larg utilizată în practica diagnostică. Scalele, sunt grupate, așa cum reiese și din zonele din foaia de profil, în patru grupe de semnificații psihologice astfel (Gough, 1969): scalele care indică mai ales dimensiuni ale personalității ce intervin în afirmarea persoanei, siguranța de sine, imaginea de sine și adecvarea interpersonală, și anume este vorba de scalele: dominanța, capacitatea de statut, sociabilitatea, prezența socială, acceptarea de sine, starea de confort sau de bine psihic; scale care indică opțiunile valorice și maturitatea interrelațională: responsabilitatea, socializarea, autocontrolul, toleranța, tendința de a face o bună impresie și apelul modelul comun sau comunalitatea; scale ce măsoară mai ales nivelul motivațional, potențialul de realizare personală și al centrării pe valorile intelectuale: realizare prin conformism, realizare prin independență și eficiența intelectuală.

Prima etapă în interpretarea foii de profil este validarea protocolului; invalidarea nu semnifică aici imposibilitatea de a înțelege ceva din protocol, dar oferă o cale de acces spre perspectiva din care pot fi făcute interpretările.

Etapele ce vor urma în interpretare sunt următoarele: analiza configurației profilului, evaluarea condiției eului, evaluarea celor patru

grupări delimitate din foaia de profil-grupări, evaluarea conform grupărilor de scale rezultate în urma analizei factoriale, analiza de pattern, interpretarea percepției sociale a comportamentului, reținerea ipotezelor care vor constitui structura explicativă generală a protocolului și care vor fi corelate cu date din dosarul subiectului (vârsta, sexul, istoria cazului) și care vor confirma sau nu semnificațiile acestora.

Aplicabilitatea Chestionarului de Personalitate California se referă la problematica din școli, colegii, industrie și afaceri sau din acele instituții medicale și acele birouri de consiliere care sunt axate pe probleme de neadaptare socială.